

Turbulentný rok 2025 v Petržalke

Tento rok sme v našej mestskej časti zažili výnimočné množstvo silných momentov a zásadných udalostí.

strana 6

Trinástročný zvukár

Žiak ôsmeho ročníka základnej školy, Martin Pavelek, ozvučuje v DK Lúky hip-hopový muzikál pre študentov. Vlastnou technikou, na ktorú si sám zarobil!

strana 8

Štvrť, ktorá ako Fénix vstáva z popola

Na území bývalej Matadorky dnes nájdete modernú architektúru a priam v tesnej blízkosti opustené budovy, pred ktorými sú hory odpadkov, doslova smetisko.

strana 10

Stále v hre pre výstavbu

Pozemok na Haanovej je zarezerovaný pre sekciu nájomného bývania.

strana 12

**CHIRURGICKÁ
AMBULANCIA**
Rovniankova

Aj medzi sviatkami

0949 106 992

chirurgiapetrzalka.sk

„Klzsisko by sme radi prevádzkovali aj po skončení vianočných trhov. Presný termín si netrúfame odhadnúť, bude závisieť od počasia,“ povedala nám hovorkyňa Petržalky Mária Halašková.

Tento darček pod stromčekom teda vyšiel!

Oživiť vianočné trhy bezplatným klziskom je nápad za milión, ktorý oceňujú nielen Petržalčania.

▲ V sobotu od 16 h do 19 h na vás čakajú alpaky.

„Je to veľká vec! Za mňa to bude násobne lepšie. Dotiahne to ľudí aj z iných mestských častí. Všetci z toho môžeme mať úžitok. Veľmi sa teším a dávam klobúk dolu pred týmto nápadom,“ povedal nám jeden zo stankárov Daniel Krajčovič. Má pravdu, v rámci diskusií na online padlo niekoľko otázok od obyvateľov z iných častí Bratislavy, ako sa vlastne vedia na naše trhy dostať MHD alebo kde zaparkovať (napríklad pred blízkym supermarketom).

Pani Marcela predáva v stánku, ktorý je priamo pri klzisku. „Museli sme si ho vydražiť, ale veríme, že priláka viac ľudí. Sme prvá voľba, výhodou je, že sa k nám za pitím aj jedlom dostanú ľudia aj v korčuľiach. Nemusia sa prezúvať,“ hovorí a dúfa, že ich nájdú aj verní klienti, ktorí ich hľadajú na „starom“ mieste.

Ľudia, ktorých oslovím pri ľadovej ploche, takisto neskrývajú nadšenie. „Je tu všetko pre náš komfort. Skrinky

na odkladanie vecí, jedlo, pitie, neďaleko vykúrené čisté splachovacie toalety, čo viac potrebujete?“ hovorí mi pani Denisa a oceňuje aj možnosť požičať si za 4 eurá korčule alebo za 5 eur nabrúsiť vlastné.

Inšpirácia z Viedne

Ľadovú plochu s rozmermi 20 x 40 metrov vytvorili pracovníci oddelenia správy verejných priestranstiev miestneho úradu. Technológiu chladenia klziska dodala externá spoločnosť z Talianska. „Keď nás prišli zaškoliť, mysleli si, že tu strávia minimálne týždeň, zvládli sme to za tri dni,“ prezradil nám hrdo jeden z pracovníkov.

Klzsisko bude k dispozícii denne od 8h do 21.30h. Súčasťou bude hudobný sprievod a večerné osvetlenie. „Inšpirovali sme sa u našich západných susedov vo Viedni, ktorí s nami zdieľali svoje know-how a rozhodli sme sa ho využiť aj u nás,“ povedal na otvore-

ní trhov starosta Petržalky Ján Hrčka. „Myslím, že toto bude jediné klzsisko týchto rozmerov a zdarma v okruhu 25 kilometrov od Bratislavy.“

Ak bude počasie prajné a bude chladnejšie, deti sa môžu tešiť aj na snehový areál. Sneh pochádza z klziska Veolia Aréna Draždiak a kopa sa bude udržiavať aj snežným delom.

A to nie sú všetky atrakcie. Okrem programu vždy v pondelok, stredu, piatok a v sobotu (kompletný harmonogram podujatí Vianočnej Petržalky 2025 je dostupný na webe petrzalka.sk/vianoce) si môžete pohladkať a nakrmiť alpaky –v soboty od 16h do 19h a ovečku a kozičku –v nedele od 15h do 19h. A pobyt na trhoch si môžete spríjemniť aj Pečiatkovou súťažou o darčeky z dielne petržalskej samosprávy. Petržalský domček s odmenami nájdete priamo na námestí vždy od pondelka do piatka v čase od 16h do 20h.

Pokračovanie na strane 3 ►

Slovo šéfredaktorky

Prajem dobré rozhodnutia

Rok 2025 bol v Petržalke výnimočne bohatý na udalosti. Venovali sme im celú dvojstranu (str. 6-7) a napriek tomu sme ani zďaleka nezachytili všetky. Nezmesila sa nám napríklad informácia, že na Muchovom námestí na jar skolaudovali prvý nájomný bytový dom mesta. Stalo sa tak po vyše desiatich rokoch! A v jeho tesnej blízkosti má v budúcnosti vyrásť ďalší. Magistrát sa tak snaží vyriešiť akútny nedostatok nájomného bývania v hlavnom meste. Neraz však naráža na odpor obyvateľov. Tak to bolo aj v prípade projektu Pri Križi v Dúbravke. Miestni ho odmietli a zrejme podobný odpor čaká mesto aj v prípade, žeby predsa len chcelo stavať na pozemku na Haanovej v Petržalke (viac na str. 12).

Občas sa odpor verejnosti premení na rezignáciu, tak ako to bolo v prípade Domina (str. 11). Často však mesto počúva relevantné argumenty miestnych, dokonca ich vyzýva, aby ich predniesli. To je príklad nových zón PAAS (str. 4). Želám vám do nového roka schopnosť rozoznať, kedy stojí za to sa ozvať a bojovať za „svoju“ vec a kedy skrátka veriť odborníkom, ktorých ste si zvolili.

Ingrid Jarunková

Historicky najvyšší rozpočet Petržalky

Kým v minulosti bola mestská časť konzervatívna a peniaze z prebytku investovala až v ďalšom roku, teraz to bude inak. Kvôli dlhovej brzde zapojila do rozpočtu na rok 2026 prebytok za rok 2025, očakávané aj schválené dotácie a aj 20-miliónový úver.

Petržalka tak bude v budúcom roku hospodáriť so sumou viac ako 131 miliónov eur. Z toho kapitálové výdavky budú až cca 53 miliónov eur.

Komisia investičných činností ani finančná komisia síce návrh na obstaranie úveru neschválili, poslanci sa však zrejme dohodli na podmienkach a na novembrovom zastupiteľstve prevládla pri schvaľovaní rozpočtu aj miliónového úveru medzi poslancami konštruktívna diskusia a vzácná zhoda. Jedným z podstatných pozmieňujúcich návrhov rozpočtu, ktorý poslanci schválili, bolo vyčlenenie 700-tisíc eur na poslancecké priority.

Mestská časť schvaľovala oproti minulým rokom rozpočet na ďalší rok v predstihu. Urobila tak preto, aby sa na ňu nemuseli vzťahovať sankcie vyplývajúce z tzv. dlhovej brzdy, ktorá pre zlé hospodárenie štátu negatívne ovplyvní i samosprávy. V praxi to bude pre mestskú časť znamenať to, že bude môcť do rozpočtu zapájať rezervný fond, úverové zdroje aj externé dotácie. Ak by rozpočet neschválila do 21. novembra, tieto finančné zdroje by použít nemohla.

Mestská časť totiž nechce prísť o žiadne externé zdroje. Ak by po dlhovej brzde získala grant, potrebovala ho spolu- financovať, ale nenašla na to peniaze v rozpočte, prišla by o ne, čo by bola škoda, lebo sa rátať v miliónoch. Kým v roku 2024 to bolo približne päť miliónov eur, v roku 2025 to bolo okolo sedem miliónov eur a v roku 2026 má naplánovaných minimálne 13 miliónov eur.

„Museli by sme si vybrať z nich len niektoré, ktoré dokážeme pokryť z našich vlastných zdrojov a hlavne by to išlo na úkor bežnej činnosti,“ poznamenal vicestarosta Ján Karman. Aj preto sa tohtoročný rozpočet nakonfiguroval tak, že 20-miliónový úver môže pokryť všetky možné aktivity na roky 2026 a 2027. Napríklad aj kúpu pozemkov v školskom areáli na Turnianskej.

V rozpočte na rok 2026 je zapojený predpokladaný prebytok za rok 2025 v odhadovanej sume asi 2 až 3 milióny, dotácie, ktoré úrad odhaduje na 13 miliónov, úver zo ŠFRB v sume cca 1,6 milióna eur na rekonštrukciu bytového domu na Medveďovej 21. Do rozpočtu zapojili kompletne aj poplatok za rozvoj (zosta-

va - 1 300 292 (plus z dotácie 2462502) a ZŠ Pankúchova 1 068 440 eur (plus z dotácie 2 221 560), rekonštrukciu bazény Turnianska 550 000 (plus 770 000 z dotácie ŠR), MŠ Bzovicka – úver 355 000 (plus z dotácie 797 720), MŠ Šustekova – úver 150 000 (plus dotácia 1 327 537), ZŠ Dudova – úver 500 000 (dotácia 2 621 082). Ďalej na cyklotrasu Chorvátske rameno je vyčlenených 250 000 eur, na parkoviško na Osuského 460 000. Rekonštrukcia budovy Miestnej knižnice na Fedinovej – 238 561 eur. Dokopy sú pre knižnicu na rok 2026 určené kapitálové výdavky vo výške až 632 521 eur. Pre ŠH Veľký Draždiak – tribúny, vybavenie, šatne a stavba je dokopy vyčlenených 1 783 863 eur.

Uvidíme, čo sa podarí v roku 2026

Na stránke úradu nájdete v návrhu rozpočtu podrobný popis kapitálových výdavkov, my vymenujeme aspoň niektoré z nich: mlátové chodníky V. Draždiak – 595 000, denný stacionár Osuského – 1 700 000, ZOS Haanova 1 395 513 (plus dotácia - 2 336 182), obnova budovy CCCentra – 233 214 (plus dotácia - 500 000), obnova strechy Braník – 305 000, fontána Kutlíkova rekonštrukcia 650 000 (len pod podmienkou, ak ju mestská časť získá do vlastníctva či správy, pozn. red.), DK Lúky rekonštrukcia strechy 75 000, trh Mlynarovičova rekonštrukcia 625 000, kúpa pozemkov - areál V. Draždiak – 1 353 962, kúpa bytov v budove VÚB – 1 607 000. Pokiaľ ide o zlepšenie technického stavu budov, najvyššie položky sú na zníženie energetickej náročnosti ZŠ Gessay-

va - 1 300 292 (plus z dotácie 2462502) a ZŠ Pankúchova 1 068 440 eur (plus z dotácie 2 221 560), rekonštrukciu bazény Turnianska 550 000 (plus 770 000 z dotácie ŠR), MŠ Bzovicka – úver 355 000 (plus z dotácie 797 720), MŠ Šustekova – úver 150 000 (plus dotácia 1 327 537), ZŠ Dudova – úver 500 000 (dotácia 2 621 082). Ďalej na cyklotrasu Chorvátske rameno je vyčlenených 250 000 eur, na parkoviško na Osuského 460 000. Rekonštrukcia budovy Miestnej knižnice na Fedinovej – 238 561 eur. Dokopy sú pre knižnicu na rok 2026 určené kapitálové výdavky vo výške až 632 521 eur. Pre ŠH Veľký Draždiak – tribúny, vybavenie, šatne a stavba je dokopy vyčlenených 1 783 863 eur.

Medzi kapitálové výdavky na rok 2026 je zahrnutý napríklad aj protihlukový val Čerňyševského (48 700), kvetinové lúky (17 000), ihrisko Lubovnianska (119 077), dotačný program terasy (300 000), príchod pre chodcov a osvetlenie Turnianska (30 000), príchod pre chodcov Jasovská (20 000) či nákup kosačiek a komunálnych strojov (375 000).

Starosta Ján Hrčka aj vicestarosta Karman niekoľkokrát zopakovali, že všetky projekty financované z úveru mestská časť určite nestihne zrealizovať ani v roku 2026 a možno ani do roku 2027. „Je tam narámocované všetko, čo by sa asi tak mohlo podaríť za dva roky. Nevieme, čo vyjde, tak sme tam radšej dali všetko.“ Ako prvé by mali byť realizované tie, kde má samospráva už schválené dotácie a externé zdroje.

Všetky položky kryté z úveru pôjdu na schvaľovanie zastupiteľstvom. Zoznam nie je fixný, ak sa zastupiteľstvo rozhodne, môže financie použiť aj na iný účel.

Zadlženosť mestskej časti je v súčasnosti na úrovni okolo troch percent. Po načerpaní úveru bude 29 percent. „V našej finančnej kondícii to nebude problém splácať,“ uviedol vicestarosta Ján Karman. (tasr, in) foto: Matúš Husár

Alternatíva pre vianočné osvetlenie

Poslanec Peter Lošonský sa na novembrovom miestnom zastupiteľstve pýtal, či by bolo možné umiestniť vianočnú výzdobu aspoň na budovy mestskej časti, keď už nebude na verejnom osvetlení.

„Inštaláciu vianočnej výzdoby na naozaj staré stĺpy verejného osvetlenia v majetku hlavného mesta ani v tomto roku v Petržalke realizovať nebudeme,“ informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. Dôvodom je, že zabezpečenie posudkov na statiku a elektrinu, ako aj zodpovednosť v prípade škôd na majetku a zdraví obyvateľov by musela prebrať Petržalka, a to napriek tomu, že nie je ani vlastníkom, ani správcom verejného osvetlenia.

Starosta Ján Hrčka skonštatoval, že mestská časť tiež zvažuje nápad poslancov Lošonského. Inšpirovali sa vraj vo Viedni, ktorá tiež upúšťa od vianočnej výzdoby na lampách, hoci hlavné námestia vyzdobené sú. Ušetrené peniaze však presunuli napríklad na klzisko a majú dobrú odozvu. „Tiež by sme to takto skúsili. Je to dobrý nápad. Nejaké ozdoby vieme zavesiť na materské či základné školy a iné naše budovy, prípadne na dve-tri námestia, bude to dlhodobo udržateľnejšie,“ uviedol starosta a ako príklad dal aj vysvietené klzisko pri Draždiaku.

(pn)

foto: Matúš Husár

▲ Vysvietené klzisko pri Draždiaku.

► Pokračovanie zo strany 1

Rozšíria sa trhy?

Na novembrovom miestnom zastupiteľstve sa poslanec Juraj Valocsay pýtal, či by sa vianočné trhy nedali rozšíriť, aspoň ako jednodňový program, aj do ďalších lokalít – napríklad na Nobelovo námestie alebo do Slnecnic. Starosta Ján Hrčka reagoval, žeby bol tiež za to, aby boli v troch častiach sídliska. „Nobelko je dobré miesto,“ skonštatoval, dodal však, že treba vymyslieť niečo, čo tam ľudí pritiahne. „Pomaly na tom pracujeme.“

Na Námestí Republiky je aktuálne 12 stánkov. Otvorené sú v pracovných dňoch od 11h do 21h, v soboty a nedele od 9h do 21h. Poslanec Juraj Mravec sa na zastupiteľstve pýtal, či by ich nemohlo byť viac. Problém je vraj nedostatok priestoru. Záujem o petržalské vianočné trhy však z roka na rok rastie. Pre porovnanie, minulý rok bola najvyššia vydražená suma za stánok s jedlom 205,00€/deň, tento rok to bolo 241,50 eur/deň.

Trhy potrvajú do nedele 21. decembra. (mh, in)

foto: Matúš Husár

Pizza Carla®

DONÁŠKA

2+1 Pizza za 1€

+ 1,5l Kofola alebo Vinea zdarma

Pri online objednávke nad 17€
100g Milka zdarma

VOLAJTE ZDARMA DENNE 10:00 - 21:30

0800 10 20 30

pizzacarla.sk
...viac ako len pizza

TRIV

BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIRE

ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Upratane nárožie na Námestí Hraničiarov aj oficiálne parkovisko na Osuského

▲ Na Námestí Hraničiarov sa aktuálne kolmo parkuje na chodníku, často až do zelene.

Na úvod treba povedať, že online prerokovanie bolo kultivované, projektanti PAAS odpovedali na väčšinu otázok a boli ústretoví upravovať projekt na základe podnetov obyvateľov. Niekoľkokrát ich dokonca vyzvali, aby, ak majú napríklad tip na miesto pre cik-cak čiary pre dočasné zastavenie, neváhali sa oň podeliť.

Peter Herczeg, splnomocnenec primátora pre parkovaciu politiku skonštatoval, že v lokalite je aktuálny počet parkovacích miest 3373, navrhovaný stav (zatiaľ bez Romanovej) bude cca 3528 miest. Romanova sa rieši samostatne nielen kvôli križovatke oproti DK Zrkadlový háj, ktorá by mala byť bezpečnejšia, ale projektanti pracujú aj na riešení bezpečného odbočovania (napríklad križovatka Bradáčova/Romanova), a na zachovaní parkovania, ktoré je dnes v druhom jazdnom pruhu neoficiálne.

Pre obyvateľov Gessayovej je zaujímavá informácia, že parkovanie na bývalej betónovej ceste, ktoré malo byť pôvodne rozobraté spolu s električkou, sa zachová. „Aktuálne pripravujeme opravu tohto povrchu, vytvoríme dodatočnú parkováciu

kapacitu a vyznačenie oficiálnych parkovacích miest.“

Parkovacia apokalypsa

Tak nazval situáciu na Námestí Hraničiarov jeden z miestnych. PAAS tu chce „upratať“ nárožie, kde sa aktuálne kolmo parkuje na chodníku, často až do zelene. Tieto miesta vraj nevyhovujú normám. „Dôjde k úprave parkovania tak, aby neubudli parkovacie miesta a uvoľnil sa chodník. Bude sa parkovať pozdĺžne na vonkajšej strane zákruty,“ uviedol Peter Herczeg. Jeden z diskutujúcich v otázke skonštatoval, že autá mesa tam už teraz nevedia obísť, prejde tade hasičské auto? Projektanti sľúbili, že situáciu preveria.

Ďalšie podnety

Nebolo by možné zredukovať jeden jazdný pruh na Osuského (smer Nám. Hraničiarov - Romanova) a nakresliť parkovacie čiary po vzore Furdekovej? Myslím si, že obyvateľom ulíc Gessayova a Osuského by to mohlo zlepšiť situáciu s parkovaním.

Áno, prehodnocuje sa to.

Ako bude vyzeráť Romanova, Osuského a ulica, čo vedie od Furdekovej popri Parku Obetí hraničiarov? Budú vyzeráť tieto ulice podobne ako Furdekova a Mameyova?

Dobrá správa

Plocha bývalého ihriska na Osuského oproti Domu kultúry Zrkadlový háj, ktorá dnes slúži ako neoficiálne parkovisko, prejde rekonštrukciou a stane sa súčasťou PAAS zóny.

Andrej Árva, poverený vedením referátu statickej dopravy MČ Petržalka uviedol, že samospráva už má stavebné povolenie, realizačný projekt a alokovala finančné zdroje z rozpočtu. „Hovoríme o sume na úrovni pol milióna eur, ktoré budú reinvestované do tejto plochy, vďaka čomu vznikne parkovisko s cca 90 parkovacími miestami,“ uviedol. Pre porovnanie, podľa vicestarostky Ivety Jančokovej doterajšie výno-

Do PAAS by mala v prvom polroku 2026 pribudnúť lokalita Háje 1 - Gessayova, Námestie Hraničiarov 2-20, Osuského, Hrobákova, Romanova, Rovniankova, Ambroseho, Bradáčova, Kutlíkova. Čo zaujímalo obyvateľov na verejnom prerokovaní návrhu projektu organizácie dopravy?

sy z PAAS pre Petržalku od spustenia sú cca 600-tisíc eur. „Začiatkom januára 2026 začne MČ verejné obstarávanie na zhotoviteľa, ak všetko pôjde podľa plánu, práce by mali začať koncom februára, a po dvoch troch mesiacoch by mala byť stavba skolaudovaná,“ dodal Andrej Árva.

Projekt pre Háje 1 bude ešte prechádzať viacerými zmenami, bude sa aktuali-

zovať aj po zohľadnení pripomienok. Tie môžete zaslať na pripomienky@paas.sk do 15.12.2025. „Aj v prípade, ak lehotu nestihnete, vašu pripomienku zaevidujeme,“ informovali projektanti.

Projekt však nie je nemenovaný ani po zakreslení parkovacích boxov. Aj vtedy sa dá s mestom diskutovať o pridaní ďalších miest. (viď príklady z Hájov 2,3)

Po spustení PAAS v Hájoch 1, by mali nasledovať Dvory 1,2,3, kde sa ráta s projektom a participáciou v roku 2026. (in)

foto: in

▲ Plochu na Osuského premení mestská časť na oficiálne parkovisko za cca 500-tisíc eur.

Áno, budú mať podobný vzhľad, vrátane cyklopruhu a Romanova parkovacie miesta, Osuského je ešte v riešení...

Ulica Bradáčova, kde parkujú autá po oboch stranách ..., vznikajú tam kolízne situácie, nezvažujete zmeniť tú časť na jednosmerku?

Zatiaľ sa o nej uvažuje ako o obojsmernej s výhybňami.

Veľké množstvo áut parkuje na parkovisku Dostihovej dráhy a na ploche pred Obchodnou akadémiou na Dudovej 4. Ako to s nimi bude?

Ohľadom parkoviska pred dostihovou dráhou prebiehajú rokovania. Momentálne dané parkovisko nebude zahrnuté do zóny. (nepatrí mestu, ale závodisku, pozn.red). Čo sa týka plôch pred základnou a strednou školou na Dudovej ulici, tie boli medzičasom v projektovej dokumentácii upravené a budú sa na nich nachádzať nové parkovacie miesta ako aj parkovacie pásy vo vozovke tam, kde to šírkové pomery umožňujú. Situáciu pred ZŠ sme preprojetovali a navrhli zmenu, vďaka ktorej bude prírastok parkovacích miest + 23PM. a pribudne 2 x cik-cak čiara pre 5 vozidiel.

Príjemné prežitie vianočných sviatkov, všetko najlepšie v novom roku a veľa zdravia svojim zákazníkom a čitateľom praje mäsiarstvo Miran.

MÄSO MIRAN KVALITA, KTORÁ CHUTÍ

Dôchodcovia: zľava 10% na všetko do 31. 12. 2025!
(Zľava sa nevzťahuje na jedlá a akcie.)

■ Výhradne slovenské mäso

■ Čerstvé bravčové mäso

■ Hovädzie mäso z mladých býkov

Údené stehno 1 kg - 9,99 €

Údená krkovička 1 kg - 9,99 €

Údená lahôdka 1 kg - 9,99 €

Gazdovské údené surové mäsa:

Stehno 1 kg - 13,99 €

Karé bez kosti 1 kg - 13,99 €

Krkovička bez kosti 1 kg - 13,99 €

Nájdete nás v Bratislave:

Petržalka – Nám. Hraničiarov 9

Petržalka – Mánesovo námestie 7

Karlova Ves – Pribišova 4

Devínska Nová Ves – Eisnerova 46

Bravčová šunka Miran 1 kg - 7,99 €

Sedliacka klobása 1 kg - 8,99 €

Vianočná klobása 1 kg - 9,99 €

Vlčkovská klobása 1 kg - 9,99 €

+421 2 635 316 00 miransro@gmail.com <https://www.masomiran.sk/>

Turbulentný rok 2025 v Petržalke

Tento rok sme v našej mestskej časti zažili výnimočné množstvo silných momentov a zásadných udalostí. Najväčší podvod na úrade, doplňujúce voľby, dokončenie električkovej trate, ale aj viacero veľkých aj malých radostí aj starostí. Spomeňme aspoň niektoré.

■ V januári uzavreli Kutlíkovi kvôli vybudovaniu mosta ponad Chorvátske rameno. Uzávera trvá dodnes.

■ Vo februári sa obyvatelia Znievskej dozvedeli, že sa po takmer 15 rokoch konečne zbavia traumy -chátrajúcej budovy bývalej škôlky na Znievskej 26, ktorú roky „okupovali“ asociáli. Získalo ju do prenájmu Lúceum C.S. Lewisa. Psičkárov potešil oplotený výbeh na Šrobárovom námestí a knihomoľov unikátny knihobox. Petržalská knižnica sa stala prvou v Bratislave a v Bratislavskom kraji, ktorá túto modernú knižničnú službu zaviedla.

■ V marci začala oprava Jantárovej, o ktorej Petr-

žalčania roky hovorili ako o najhoršej komunikácii v mestskej časti.

■ V sobotu 12. apríla bolo slávnostne otvorené klzisko pri Veľkom Draždiaku - Veolia Aréna Draždiak, svoje brány nezatvorilo ani v lete. Malí hokejoví nadšenci, aj tí menej nadaní, dostali šancu na sebarealizáciu v samosprávnom klube.

■ Máj si v Petržalke zobrať najväčší podvod v histórii úradu.

■ Júnové Dni Petržalky sa presťahovali z dostihovej dráhy do areálu Ekonomickej univerzity a predĺžili sa na štyri dni. V júni sme sa dozvedeli aj veľmi potešujúcu správu, že sa petržalský úrad rozhodol

▲ Od apríla funguje v nafukovacej hale pri Veľkom Draždiaku klzisko Veolia Aréna Draždiak.

kúpiť pozemky pod Draždiakom do svojho výlučného vlastníctva za cca tri milióny eur od Lesov SR. Zmluva sa aktuálne pripravuje.

■ V júli pokračovali práce na najväčšej oprave chodníkov. Samospráva sa v roku 2025 zamerala na 60-tisíc m² plôch najmä na Lúkach.

■ V auguste odštartovala veľká obnova objektu Športovej haly Draždiak, ktorú mestská časť kúpila minulý rok. Stavebné práce by mali byť ukončené v júli 2026. V lete bola ukončená aj re-

konštrukcia bazény na Holíčskej, ten na Budatinskej by mal byť ukončený koncom roka, na Turnianskej na budúci rok.

■ Začiatkom septembra bol slávnostne otvorený celý športový komplex na Panúčkovej, ktorý zahŕňa multifunkčnú športovú halu (skolaudovaná v decembri 2024), školskú plaváreň aj bežecký ovál.

■ Koncom októbra INEKO informovalo o finančnom zdraví samospráv. V rebríčku 17 bratislavských mestských častí a magistrátu

skončila Petržalka druhá za Devínskou Novou Vsou. Z maximálneho skóre 6, získala naša mestská časť 5,37 bodu. V októbri nás potešilo aj Občianske združenie Konduktor, ktorému sa podarilo oživiť už štvrtú monumentálnu malbu na paneláku – Radostný život od Jána Ilavského na Fedinovej ulici.

■ V novembri schválili miestni poslanci kvôli dlhovej brzde najvyšší rozpočet v histórii. (viac na str. 2) (in, pn)

foto: MČ Petržalka, Matúš Husár, in

Prekládka vysokého napätia ponad Draždiak

Miestne zastupiteľstvo v decembri 2024 neschválilo vyhlásenie referenda, ktoré sa malo týkať aj prekládky nadzemného veľmi vysokého napätia (VVN) vedúceho i ponad areál Veľkého Draždiaka. Pozmeňujúcim návrhom vyčlenili na prekládku poslanci z Teamu

Bratislava a PS z rozpočtu mestskej časti takmer 3,5 milióna eur. Starosta Petržalky Ján Hrčka však rozpočet so zmenenými výdavkami na rok 2025 nepodpísal a mestská časť tak začala rok 2025 v rozpočtovom provizóriu. V rozpočte na rok 2026 je však na projektovú doku-

mentáciu k prekládke vyčlenených 115-tisíc eur napriek tomu, že mestská časť sa vyjadrila, že tento projekt nateraz realizovať nebude. „V rámci doteraz alokovaných peňazí pracujeme na dokončení potrebnej dokumentácie, aby sa tento projekt mohol v prípade politickej zhody a spoluúčasti hlavného mesta, ktorého pozemky by sa prekládkou zhodnotili najviac, realizovať v budúcnosti. Rovnako veríme, že kúpa pozemkov okolo a pod Draždiakom od štátnych lesov do nášho spoločného majetku v tomto ohľade pri najbližšej novej príležitosti pomôže,“ vyjadrila sa Mária Halašková.

Starostom do tretice

Starosta Ján Hrčka vyvodil politickú zodpovednosť a k 31. máju sa vzdal funkcie. „Nie je to síce moja vina, ale je to vina úradu pod mojím vedením,“ uviedol vtedy. Od 1. júna 2025 sa zastupujúcou starostkou stala Iveta Jančoková.

O mesiac, 1. júla, Ján Hrčka ohlásil, že bude opätovne kandidovať v doplňujúcich voľbách 6. septembra. Tie boli prakticky bez kampane a bez emotívneho náboja, keďže Team Vallo Bratislava Hrčkovi nepostavil protikandidáta. Účasť bola 16,27 %, na voľbách sa zúčastnilo 15 766 voličov, Ján

Hrčka získal 12 260 hlasov - 78,58 %, nezávislý miestny poslanec Juraj Mravec - 3 341 hlasov - 21,41 %. Ján Hrčka do funkcie opäť nastúpil po zložení sľubu na zastupiteľstve 23. septembra. Na jeseň 2026, teda o rok, pôjde Petržalka opäť k urnám, teraz v riadnych komunálnych a župných voľbách.

PAAS pre Háje 2 a 3

PAAS na Dvoroch IV bol spustený v januári 2022, v lokalitách Dvory V, VI a Šustekova v septembri 2023, v roku 2024 mala byť spustená zóna Háje 2 a 3. To sa podarilo až o rok neskôr, koncom augusta a začiatkom októbra.

Stránka paas.sk informuje, že na budúci rok by mala byť spustená zóna Háje I. (viac na str.4)

Na verejných prerokovaniach sa načrtnú legálne parkovacie miesta, ale kto nestihne návrh pripomienkovať, nič nestratí. Prax - aktuálne zo zóny Háje 2 a 3, konkrétne z Ovsíša, Mlynarovičovej či Haanovej - ukazuje, že ďalšie parkovacie miesta si môžu miestni vybojovať konzultáciou s projektantmi mesta aj po spustení zóny.

Podvod za 2,7 milióna eur

Petržalskou samosprávou otriasol v máji prípad sprenevery 2,7 milióna eur z verejných financií. Jeden referent dokázal okrádať mestskú časť od januára 2023 do mája 2025 bez toho, aby to ktokoľvek z jeho nadriadených zistil.

Referent referátu personálnych činností a miezd pre úsek materských škôl a jedálni René H. si od januára 2023 do apríla 2025 postupne zriadil v ôsmich bankách 151 účtov, na ktoré si cez „oživených“ bývalých zamestnancov verejnej financie posielal. V roku 2023 to bolo 400-tisíc eur, v roku 2024 už 1,3 milióna eur. Podvod sa prevalil až v máji 2025, keď ČSOB dala samospráve avízo, aby si skontrolovali, kam svoje peniaze posielajú.

Iná banka, ktorá Renému H. 65 podozrivých účtov v januári zrušila, o tom úrad neinformovala. René H. si tak na účty v roku 2025 stíhol poslať ďalší takmer milión eur. Suma sa vyšplhala na 2,7 milióna eur. Podvod neodhalili ani externé audity v rokoch 2023 a 2024.

René H. bol obvinený zo sprenevery. V prípade preukázania viny mu aktuálne hrozí najvyšší možný trest odňatia slobody v danej kvalifikácii - tri až desať rokov väzenia.

Začiatkom decembra zverejnila mestská časť, že spoločnosť Ernst & Young (EY) ukončila forenzný audit, ktorý by mal na 58 stranách

opisovať priebeh podvodu aj konkrétne pochybenia, a samospráva ho obratom odovzdala vyšetrovateľom Úradu boja proti organizovanej kriminalite (ÚBOK), ktorí si ju spolu s ďalšími podkladmi vyžiadali. Správu dostali do rúk aj miestni poslanci a kontrolórka.

„Okrem iného som kolegov požiadal, aby zastupiteľstvu sprístupnili aj právne stanovisko AKF Legal, ktoré sme si vo veci podvodu objednali tiež v snahe identifikovať možnú trestnoprávnú zodpovednosť konkrétnych zamestnancov pri ich pochybeniach, či zodpovednosť a pochybenia tretích strán, ktoré podvod v danom rozsahu mohli pomôcť zrealizovať,“ hovorí starosta Ján Hrčka. Niektoré časti však podľa neho zostali nateraz anonymizované, a to kvôli osobným údajom, stále prebiehajúcej vyšetrovaniu ÚBOK-u a realizácii úkonov práve voči tretím stranám.

Samospráva deklaruje, že akonáhle to bude možné, konkrétne výsledky forenzného auditu poskytne aj verejnosti.

Po pripomienkach verejnosti sa od 14. decembra zmení označenie na električkách z názvu Južné mesto na Petržalka.

Dočkali sme sa električky, stavebné práce pokračujú

Výstavba električkovej trate v úseku Jungmannova - Janíkov dvor sa začala koncom novembra 2021. Električka začala naprieč celým sídliskom premávať 27. júla 2025. Bohužiaľ, ani nie mesiac po spustení, 24. augusta došlo k tragickej dopravnej nehode, po zrážke s električkou zomrel 85-ročný cyklista.

Po dlhých rokoch sme sa konečne dočkali opravy Jantárovej, viaceré stavebné práce na projekte však pokračujú ďalej. Prístrešky na zastávkach mali byť dokončené do začiatku školského roka, nový subdodávateľ na nich začal pracovať koncom októbra. Kedy by mohli byť všetky zastávky plne funkčné, si magistrát netrúfa

odhadnúť. Odôvodňuje to aj skúsenosťou s predchádzajúcim subdodávateľom. „Vzhľadom na skúsenosť s predchádzajúcim subdodávateľom nebudeme uvádzať termín dokončenia,“ poznamenal hovorca magistrátu Peter Bubla.

Pokračujú aj práce na ďalších stavebných objektoch.

▲ Rozbité nové presklenie na zastávke Gessayova bolo neohodou pri montáži, nie vandalizmom.

PARTNER

DONGFENG MAGE

Veľké SUV, 145 kw, 7° automat
Panónska cesta 22, Bratislava

24 780€
+ DPH

www.motorpartner.sk

Trináštročný zvukár

Žiak ôsmeho ročníka základnej školy, Martin Pavelek, ozvučuje v DK Lúky hip-hopový muzikál pre študentov Povedz to nahlas!!! (Poškoláci). Vlastnou technikou, na ktorú si sám zarobil!

Prichádzam poldruha hodiny pred predstavením, ktoré dnes bude pre ZŠ Dudova a ZŠ Metodova. Martin už zapája desiatky svojich káblov a zároveň mi s pýchou ukazuje svoje „racky“. Bohužiaľ, je to ako hádzat' perly sviniam. Pre mňa sú to jednoducho len kovové konštrukcie. Určite skrývajú nejaké zvukové zariadenia, ale to si predstavujem len ťažko. A že sa do nich napájajú „porty“? A on vlastní už sedem kusov? Ocením, až keď mi vysvetlí, že ide o bezdrôtové mikrofóny, každý v hodnote asi tisíc eur.

Predvážda mi svoj pult, ktorý si sám naprogramoval. Hovorí mi, ako má každú scénu predstavenia rozpisnú podľa mien a ukazuje dva

pripojené laptopy... Vysvetľuje, ako sú „fahané“ porty vo veľkých divadlách a ako ich „fahá“ on a ja úprimne priznávam, že v odbornej diskusii s týmto 13-ročným chlapcom vôbec nestíham.

Divadelné predstavenie počúva

„K zvuku som sa dostal v divadle. Spievam od ôsmich rokov, začínal som v detskom programe Fidlívařka. Už tam ma začalo zaujímať, čo mi to vlastne zvukár dáva pod tričko,“ hovorí konečne ľudskou rečou. „Vela spevákova a hercov si to na mne váži. Viem, čo potrebujú, keďže som často sám v ich koži.“

Martin je člen LUDUS-u

a na Novej scéne ste ho mohli vidieť a počuť spievať sólo v muzikáli Oliver! v úlohe Charlieho Batesa, člena detského gangu Olivera Twista. „Kdekoľvek v divadle som sa ocitol, šiel som rovno za zvukárom. „Na Novej scéne som pri zvukárovi sedával vždy, keď som mal v predstavení voľno a učil sa od neho.“ Hovorím mu so smiechom, že on vlastne divadelné predstavenie počúva.

Tvrdí, že veľa sa naučil aj ako samouk. „Zvuk pre mňa nie je teória. Skúšam, skúšam, a skúšam... Doma mám nahrávacie štúdio, na ktoré som si sám zarobil, a skúšam, čo moja technika dokáže.“ A potom to aplikuje v praxi napríklad aj na školských akciách.

Hovorím mu, že medzi spolužiakmi sa zrejme dosť vyníma. Zasmeje sa a prikývne. „Keď má pani učiteľka problém s technikou, povie: 'Martinko, musíš mi pomôcť, ja neviem zapnúť ten reprák. Zapojila som ho, ale nehra.' A ja vždy prídem a je to len nejaká maličkosť. Alebo... Vela učiteľov má malé JBL reproduktory, ktoré majú basové reproduktory na každej strane a keď ich položia na

chytľavé texty s hudbou, ktorá mladých baví, a tak zmenili nezázivný výchovno-vzdelávací program na zážitok.

„Výchovný“ hip-hopový muzikál

Predstavenie Povedz to nahlas!!! (Poškoláci) o piatich študentoch, ktorí zostali za trest po škole, malo v DK Lúky len za november sedem repríz.

Určené je pre deti a študentov od 10 do 17 rokov. Cez príbeh, v podstate podprahovo, mladí diváci vnímajú, o čom je empatia a tolerancia a že ich spolužiaci môžu mať aj druhú tvár, ktorú pred svetom ukrývajú. Čo robí tento projekt výnimočný, je hudba a texty Daniela Murgaša. Tvorcovia vsadili na hip-hop a rap,

▲ **Martin je z muzikantskej rodiny. „Mama je bývalá operná speváčka, Dedo bol Tibor Andrašovan, slovenský hudobný skladateľ a dirigent a strýko Andrej Andrašovan, manžel Beáty Dubasovej, je zvukár. Chodím k nemu, opravuje mi káble, ale dnes už učím nové techniky ja jeho,“ smeje sa Martin.**

ne, basy búchajú do stola. Vtedy pani učiteľke hovorím, musíte to otočiť, lebo to nebude dobre hrať a pokazi sa vám to.“

Správne predpokladám, že spolužiaci mu, podobne ako ja, moc nerozumejú. „Áno,“ pripúšťa. „Na minulej škole som ani nemal kamaráta. Ja nie som hráč, nemám stiahnutú na mobile ani jednu hru. A o zvuku sa s rovesníkmi neporozprávam. To sme možno dvaja v tomto veku na Slovensku. A možno som jediný. Mám ale kamarátov v brandži a v divadle. Mám napríklad kamaráta, ktorý zvučí slovenské seriály.“

Pýtam sa, koľko má rokov. „Päťdesiat,“ reaguje. „A to je tvoj kamarát?“ smeje sa. „Ja mám väčšinou takých starších kamarátov,“ smeje sa aj Martin a už je zase v téme a vysvetľuje mi, aký je rozdiel medzi filmovým, divadelným alebo koncertným zvukárom.

Dobre si DJ-oval!

V študentskom projekte Povedz to nahlas!!! (Poškoláci) je Martin taký muž v pozadí. Málokto ho eviduje, ale keby nebol jeho a jeho techniky,

predstavenie by nebolo počuť alebo by boli všetci herci po skončení bez hlasiviek.

„Pravda je, že keď je zvuk dobrý, nikto ho neviduje, ale keď nie je, všetci hádzajú vinu na zvukára,“ smeje sa a pokračuje: „Občas mi deká povedia: Dobre si DJ-oval! Vtedy sa smejem. Vela ľudí si myslí, že zvukár rovná sa DJ. Ale to nie je pravda. DJ napríklad nevie hrať bez zvukára. Na veľkých koncertoch je zvukár stále potrebný, lebo DJ-i sú schopní odpáliť reproduktory napríklad, keď pustia silné basy.“

Pokiaľ ide o budúcnosť, má jasno

Predstavenie sa skončilo, deti zo škôl sa idú do vestibulu fotiť a zhovárať s hercami a Martina čakajú dve hodiny balenia techniky. „Ty vlastne prevláčaš z miesta na miesto kufre s vecami, hovorím mu. „Racky“ opraví ma, „dokopy asi sto kil.“

Určite sa mi nečudujete, že keď s Martinom hovorím, mám tendencie mu vykať. Viedim totiž dialóg ako s bystrým, aktívnym, zhovorčivým a sebavedomým mladým dospelym.

A Martin ním istým spôsobom aj je. Už dnes zvučí aj ďalšie študentské predstavenie, mixuje filmové zvuky pre filmy stredoškôlkov, doma v nahrávacom štúdiu vyrába úvodné divadelné 'voice overy'.

Aj pokiaľ ide o budúcnosť, má na svoj vek vzácné jasno. „Stredná škola zameraná na zvuk neexistuje, ale chcel by som ísť na SPŠE Hálóvu. Tam majú odbor multimédia, tam sa teším, že ma nechajú robiť, čo ma baví. So súčasnými maturantmi som cez leto robil filmy a zvukára priamo na placi,“ hovorí. „Nechcem sa ale zamerať len na zvuk alebo len na herectvo, ktoré mám rád. Bavia ma obe. Mám plán. Všetci vieme, že herci nemajú stále zákazky, raz majú, raz nie. Ale ozvučovať môžem stále, lebo sa hrá stále. Keď nebudem mať robotu ako herec, budem mať robotu ako zvukár.“ (in)

foto: in

Micro-galéria Slúchadlo stojí za zastavenie

Na terase na Mlynarovičovej priamo pred priestorom LOM-u nemôžete prehliadnúť slúchadlo upevnené na stene. Zdvihnite ho a započúvajte sa.

Slúchadlo fascinuje aj petržalské deti odchované na smartfónoch.

Je to celkom bizarný pocit. Stojíte na terase, prechádzajú okolo vás ľudia a vy vyzeráte ako človek z minulého storočia, ktorý telefonuje. Nieкто sa otočí k stene a zavrie oči, aby ho zvuky preniesli na iné miesto, iný, naopak, hľadí do ulice, lebo aj zvuky z nej dotvárajú jeho sluchový zážitok. Deti, ktoré vyrastajú na smartfónoch, slúchadlo fascinuje. Aj oni testujú, čo ukrýva táto mik-

ro-galéria, ktorá je prístupná 24 hodín denne, 7 dní v týždni. Za vyskúšanie nič nedáte. Minimálne si ozvláštните deň. Nie vždy sa vám ponúka možnosť zažiť na petržalskej ulici niečo podobne bizarné.

Spomaľte

Slúchadlo vzniklo ako idea zvukového objektu, ktorý by interagoval s okolím LOMu, ako aj jeho návštevníkmi a návšte-

ničkami. Jonáš Gruska sa tejto téme venoval už v jednej zo svojich predchádzajúcich inštalácií a rozhodol sa ju premeniť do podoby miniatúrneho výstavného priestoru. Oslovil preto Oliviu Ondreichkovú, aby kurátorsky zastrelila výber autoriek a autorov, ktorí prostredníctvom Slúchadla predstavia svoje diela. Každý mesiac v ňom teda nájdete novú na mieru vytvorenú zvukovú inštaláciu. (pn)

foto: in

Najchutnejšie potraviny na Vianoce? Nájdete ich v Kukkonio shop v Petržalke

Poctivé a kvalitné produkty dokážu jedlo premeniť na skutočné majstrovstvo. Tie, vyrobené s rešpektom k tradičným hodnotám a z rôznych kútov Slovenska, nájdete v siedmich predajniach Kukkonio shop v Bratislave, pričom dve z nich sa nachádzajú priamo v Petržalke – v Slnečniciach a obchodnom centre Aupark.

Vianočný darček pre milovníkov dobrého jedla

V pultoch Kukkonio shop nájdete viac ako 75 % potravín slovenského pôvodu, čím patria medzi obchody, ktoré ponúkajú Slovákom najviac domácich výrobkov. Poctivé chute môžete darovať aj svojim blízkym prostredníctvom tematických vianočných balíčkov, ktoré spájajú to najlepšie z ponuky Kukkonio. Sú zostavené tak, aby prekypovali a potešili každú generáciu. Nie sú len plné kvalitných potravín, ale prinášajú pod vianočný stromček gurmánsky zážitok, ktorý má príbeh a skutočne nadmieru poctivý pôvod.

Samozrejme, z originálnej ponuky výrobkov si môže každý zostaviť aj svoj vlastný balík v každej predajni Kukkonio shop a potešíť tak pod vianočným stromčekom niekoho blízkeho. Pri vlastnej kombinácii produktov možno vybrať to, čo vystihuje obdarovaného. Výsledkom je darček, ktorý pôsobí osobne a zároveň neodolateľne.

Len prídte. Kukkonio shop nájdete v: Slnečnice Market, OC Aupark, Bory Mall, Galéria Cubicon, Central, Urban Residence a Retro Shopping Gallery. ■

Kukkonio je lokálna značka zo Žitného ostrova, ktorá vyrába mäsové, mliečne a pekárenské výrobky, ako aj manufaktúrne produkty z vlastných sadov podľa veľmi prísneho kódexu kvality. V bratislavských predajniach Kukkonio shop však nájdete okrem vlastných výrobkov aj produkty od výrobcov z celého Slovenska, ktorí pozitívne prispievajú k rozvoju našich regiónov a pri výrobe sa zameriavajú na to, aby zákazníkom priniesli čo najvyššiu kvalitu. S ohľadom na tradície, ktoré sú pre nás počas Vianoc dôležitejšie, ako kedykoľvek inokedy.

Rozvoniavajúce pečivo

Už len vstup do predajne je zážitkom. Na pultoch nájdete voňavé kváskové chleby, rožky, sladké pečivo či pagáče. Všetky pochádzajú z vlastnej remeselnej pekárne. Pečivá sú výnimočné tým, že sa vyrábajú bez pridania droždia, teda z vlastného čerstvého kvásku

a pečú sa tradičným spôsobom. Mimochodom, v tomto období nájdete na pultoch špeciálny tekvicový chlieb. V ponuke však objavíte aj rôzne sezónne dobroty, pri výrobe ktorých sa nepoužívajú stužené rastlinné tuky, ale maslo, masť alebo olej. O kvalite pekárenských produktov svedčí aj fakt, že do väčšiny z nich sa neďavajú klasické priemyselné plnky, ale vlastné, ktoré sa vyrábajú pred samotným pečením.

Milovníci mäsa si v Kukkonio shop prídu skutočne na svoje. Viackrát do týždňa je na pultoch čerstvé bravčové, hovädzie, králičie, kuracie, morčacie, kačacie mäso a mäsové výrobky od domácich farmárov. A to aj exkluzívne mangalicové mäso, ktoré je ideálne na prípravu chutných minútiok na obed či večeru. Z mliečnych výrobkov tu nájdete čerstvé a trvanlivé kravské mlieko a tiež lahodné mliečne výrobky, ako je tradičné maslo a krémové smotanové jogurty v rôznych príchuťach.

5% ZĽAVA na celý nákup
Platí v kamenných obchodoch Kukkonio shop a Starý Otec
Platnosť k 31. 12. 2025

Štvrť, ktorá ako Fénix vstáva z popola

Územie bývalej Matadorky je dnes zvláštne spojenie „začínajúceho a končiaceho“. Na skok od seba tu aktuálne nájdete modernú architektúru a priam v tesnej blízkosti opustené budovy, pred ktorými sú hory odpadkov, doslova smetisko. Stačí prejsť z jednej ulice do druhej.

◀ Dva svety, ktoré by sa mali postupne spojiť do jedného, ktorý bude pre život príjemnejší. V pozadí obytný súbor Kopčianka.

▲ Opačná strana ulice Pri Smaltovni je dnes plná odpadkov, ktoré sem buď niekto nanosil, alebo povyhádzoval z opustených domov. Noví obyvatelia by už mali mať pohľad z okna krajší.

Ten zomierajúci, akoby svet nikoho, v kontraste s novými domami, si sem chodí fotiť ne jeden Bratislavčan. O tri roky bude totiž ďalšia časť tejto kedysi industriálnej štvrte zmenená na nepoznanie. Na ulici Pri smaltovni začal v novembri stavebný ruch, ťažké stroje rozbíjali cestu, začala výstavba projektu Matadorka Living, - prvá etapa s názvom Smaltovňa, ktorá by mal byť hotová vo februári 2029.

Na Ulici závodu Matador už stojí Matadorka, rezidenčný projekt, ktorý bol skolaudovaný v septembri 2020. O kúsok ďalej obytný súbor Kopčianka, ktorej objekty boli dokončené v poslednom mesiaci roka 2022. A aktuálne na mieste bývalej továrne Matador vzniká Matadorka Living. Historické priemyselné priestory sa premenia na modernú obytnú štvrť. Shedové strechy s troma vrcholmi niekdajšej haly na morenie zostanú zachované, v halách niekdajšej Smaltovne vznikne parter s retailovými a coworkingovými priestormi s industri-

álnym dizajnom, gastro prevádzky, kancelárie...

álnym dizajnom, gastro prevádzky, kancelárie...

Matadorka Living ponúkne 267 bytov od 1,5-izbových až po lofty, mezonety, či ateliéry.

Miestni prijímajú novú výstavbu pozitívne. Veď sa vďaka nej zbaví napríklad aj smetiska popri ceste Pri Smaltovni, ktoré pôsobí ako súbor čiernych skládok. Odpadky sem buď niekto nanosil alebo povyhádzoval z opustených domov. Noví obyvatelia by už mali mať pohľad z okna krajší.

„Náš projekt Matadorka Living je postavený na úprave existujúceho brownfieldu. To znamená, že premeníme zanedbané a nevyužívané územie na plnohodnotné a moderné miesto,“ reaguje Eva Voldřichová, predsedka predstavenstva spoločnosti, ktorá stojí za projektom Matadorka Living. „V našom ponímaní a prístupe je úprava brownfieldu druhá šanca pre územie, ktoré stratilo svoj pôvodný význam. Sme teda presvedčení, že pre obyvateľov Petržalky to bude mať len pozitívny dopad, nakoľko sa roky nevyužívané a zanedbané prostredie definitívne zmení na živé a pulzujúce miesto. Práve nadväznosťou na históriu a tradíciu tohto miesta tu vzniká výnimočné bývanie s dušou a genius loci, ktoré, veríme, môže byť zaujímavé pre tých, ktorí v Petržalke žijú, sú jej verní a majú túto časť mesta úprimne radi.“

Tvrdí, že na pozemkoch v ich vlastníctve sa čierne skládky nenachádzajú. Podľa jej slov však počas výstavby prvej a druhej etapy projektu bude upravená aj ulica Pri Smaltovni. „V našom susedstve plánujú v nasledujúcich rokoch výstavbu ďalšie dva nové developer-ské projekty, to znamená, že úprava ulice Pri Smaltovni, ako aj revitalizácia celej tejto zóny bude výsledkom aj nášho spoločného úsilia. S budúcimi susedmi sme v kontakte a spolupracujeme s nimi.“

„Tie ruiny tu boli príliš dlho. To bolo niečo strašné. Ľudia bez domova, narkomani, špina, neporiadok, haldy odpadkov, potkany, skelet posprejovaný vulgarnými výrazmi, v jednom dokonca niekoho aj zabil. Ľudia sa okolo toho báli chodiť po zotmení,“ zhrnula to za všetkých Dáša Járová zo Skladu solidarity, ktorý má na Jasovskej prevádzku. „Po stretnutí s primátorom v roku 2019 sme už vedeli, že to v upravenej podobe dostavajú. Frustráciu si niektorí obyvatelia kompenzovali tak, že do skeletu hádzali z balkóna smeti-

trast nových domov obkolesených hrdzavými zábradliami,“ konštatuje napokon Dáša Járová. „Zábradlia na peších rampách sú tu odkedy som sa v roku 1982 nastahovala a dosluhujú. Za domom sú ďalšie, ktoré sú už z bezpečnostných dôvodov uzatvorené. A oprava je v nedohľadne...“

„Konečne s tým začali niečo robiť!... Nech to radšej dostavajú!...Všetko je lepšie než to, čo tu bolo doteraz,“ vzácnne sa zhodlo niekoľko miestnych, ktorých sme oslovili pred domom, v miestnom bistre aj pizzérii.

„Keď skončí výstavba, vznikne nám tu krásny kon-

Trauma zo skeletu Domino končí, obyvatelia sa zhodujú: Konečne!

Developer bude skelet do Vianoc búrať, v prvom polroku 2026 chce začať stavať Nové Domino. Pýtali sme sa miestnych, ktorí roky žiadali, aby bola stavba vyhlásená za čiernu a odstránená, ako to vnímajú. „Nech už to dostavajú!“ zhodli sa tí, ktorých sme oslovili.

▲ Nové Domino má právoplatné rozhodnutie petržalského stavebného úradu na úpravu existujúcej stavby. Po búraní by v prvom polroku 2026 mala začať výstavba, jej koniec sa predpokladá v druhom polroku 2027.

Viac ako desaťročie hyzdí priestor pred Jasovskou 2-12 asi najkontroverznejšia stavba v Petržalke. A hoci sa miestni niekoľko rokov usilovali, aby bol skelet vyhlásený za čiernu stavbu a zbúraný, aktuálne prevláda iný názor.

„Konečne s tým začali niečo robiť!... Nech to radšej dostavajú!...Všetko je lepšie než to, čo tu bolo doteraz,“ vzácnne sa zhodlo niekoľko miestnych, ktorých sme oslovili pred domom, v miestnom bistre aj pizzérii.

„Tie ruiny tu boli príliš dlho. To bolo niečo strašné. Ľudia bez domova, narkomani, špina, neporiadok, haldy odpadkov, potkany, skelet posprejovaný vulgarnými výrazmi, v jednom dokonca niekoho aj zabil. Ľudia sa okolo toho báli chodiť po zotmení,“ zhrnula to za všetkých Dáša Járová zo Skladu solidarity, ktorý má na Jasovskej prevádzku. „Po stretnutí s primátorom v roku 2019 sme už vedeli, že to v upravenej podobe dostavajú. Frustráciu si niektorí obyvatelia kompenzovali tak, že do skeletu hádzali z balkóna smeti-

trast nových domov obkolesených hrdzavými zábradliami,“ konštatuje napokon Dáša Járová. „Zábradlia na peších rampách sú tu odkedy som sa v roku 1982 nastahovala a dosluhujú. Za domom sú ďalšie, ktoré sú už z bezpečnostných dôvodov uzatvorené. A oprava je v nedohľadne...“

„Konečne s tým začali niečo robiť!... Nech to radšej dostavajú!...Všetko je lepšie než to, čo tu bolo doteraz,“ vzácnne sa zhodlo niekoľko miestnych, ktorých sme oslovili pred domom, v miestnom bistre aj pizzérii.

„Keď skončí výstavba, vznikne nám tu krásny kon-

Genéza kauzy

V roku 2008 mesto vydalo súhlasné stanovisko k výstavbe Domina, stavba bola v súlade s územným plánom. Petržalský stavebný úrad vydal v roku 2011 stavebné povolenie.

Niekoľkokoschodová stavba mala byť vzdialená od domu na Jasovskej najprv len 18 metrov, potom dokonca len 16 metrov. Aj štátny stavebný dohľad skonštatoval, že objekt sa stavia s rozporom so stavebným povolením. Podľa posudku, ktorý si dali vypracovať miestni, stavba nespĺňala ani svetloteknické normy. Hoci sa ich stavba bytostne týkala, neboli prizvaní ani k stavebnému konaniu. Za pravdu im v tomto smere dal aj najvyšší stretnutí predstaviteľia mesta oznámili obyvateľom, že Nové Domino získa kladné záväzné stanovisko mesta.

la a developer, ktorému patrí pozemok, sa snažil projekt viackrát upraviť. Až v apríli 2019 prišiel primátor Matúš Vallo prediskutovať s obyvateľmi dve možnosti - nechať upravený objekt dostavať, alebo sa snažiť o zneplatnenie predošlých rozhodnutí, až napokon vyhlásiť objekt za čiernu stavbu, hoci tam hrozili žaloby a výsledok by bol aj tak neistý. Miestni boli napriek tomu za druhú možnosť. V júni 2021 na online stretnutí predstaviteľia mesta oznámili obyvateľom, že Nové Domino získa kladné záväzné stanovisko mesta.

(in)
foto: in

Šustekova na jar konečne bez bariér

Obnova a debarierizácia dlhodobého zanedbaného schodiska pri zastávke MHD by mala byť realitou na jar.

„Po siedmich rokoch sa to konečne podarilo,“ zhrnul svoje niekoľkoročné úsilie premeniť vyjazdené chodníčky na Šustekovej na dôstojný prechod a poľudštiť vnútroblok miestny poslanec Milan Vetrák. „Doteraz sa podarilo vo vnútrobloku obložiť menší kvetináč a opraviť kanalizáciu. Aktuálne prebieha prieskum trhu, s obnovou, ktorá zahŕňa aj mobilizáciu vo vnútrobloku, konkrétne obloženie múrikov drevoplastovými fošňami, by sa mohlo začať na jar. Vtedy opraví aj zničené lavičky.“

Oprava sa robí vďaka jeho rozhodnutiu použiť na ňu financie zo svojej poslanckej priority. Rozpočet je cca 28-tisíc eur. „Nebolo by to možné, keby sme s kolegami v roku 2021 nepresadili no-

velu zákona, ktorá umožňuje investovať peniaze mesta alebo mestskej časti aj do cudzieho majetku. Pozemok pod schodiskami totiž patrí mestu, ale schodiská nikomu, preto do obnovy nechceme investovať ani mesto, ani mestská časť.“

V rámci rekonštrukcie schodiska je v pláne oprava nášlapných častí schodov, vytvorenie bezbariérového prístupu (dve tretiny schody, jedna tretina rampa), ušľachť sa posúdi jeho stav a podľa toho sa zvolí riešenie – buď výmena, alebo náter. K Šustekovej mestská časť oddržala od magistrátu súhlasné stanovisko, v ktorom si ale mesto žiada ďalšie vyjadrenia a povolenia, preto je realizácia možná až na budúci rok. (in) foto: archív M. V.

▲ Vpravo by mal byť vjazd a výjazd pre ZTP.

Pozemok na Haanovej je zarezervovaný pre sekciu nájomného bývania

Petržalka sa od leta minulého roka snažila od mesta získať zverenie pozemku na Haanovej v blízkosti pivárne a ZŠ Pankúchova. Úspešná nebola. Tu je dôvod.

Ľudia si sem prichádzajú posedieť so psami, po bicyklovaní, cestou z obchodu, areál slúži aj ako bezbariérová skratka sídliskom. Sú tu petangové ihriská, hrá sa tu futbal, chodia sem tínedžeri z blízkej

školy, deti tu majú obnovené detské ihrisko aj preliezky... Pozemok sa od roku 2007 predchádzajúce petržalské vedenia snažili preklasifikovať na park. Namiesto toho boli v roku 2012 preklasifikované na stavebné parcely. V roku 2016 za primátora Iva Nesrovnala museli občania petíciou protestovať proti zamýšľanej výstavbe nájomných domov na tomto území.

Ľudia verili, že sa pozemok dostane do zmien a doplnkov územného plánu 09 a bude preklasifikovaný na stabilizované územie, zeleň alebo šport. V roku 2022 sa to však nestalo. Miestny poslanec Milan Vetrák dosiahol aspoň to, že na pozemok Haanova/Pankúchova sa mala do konca roka 2023 spracovať urbanistická štúdia.

Neboli však na ňu peniaze a mestskí poslanci v apríli 2024 napokon zrušili celé uznesenie, ktoré zavazovalo primátora obstaráť štúdiu. „Preto som v lete 2024

požiadal starostu Petržalky, aby mestská časť požiadala mesto o zverenie dotknutého pozemku, kde by sa dal vybudovať športový areál s tým, že urbanistickú štúdiu vypracuje Petržalka a táto bude financovaná z mojej poslanckej priority,“ informoval nás poslanec Milan Vetrák. Aký je aktuálny stav?

Stav žiadosti – vybavená zamietnutím

V dokumente Petržalky Odpočet investičného plánu zo septembra 2025 sa píše: „Odoslaná žiadosť o prenájom parciel pri VDI Haanova na magistrát. Žiadosť doteraz nebola posunutá na schválenie do MZ, v poradí tretia urgencia odišla na magistrát 11.4.“

Pre septembrové mestské zastupiteľstvo bola v rámci interpeláciei zverejnená aj odpoveď poslankyne Elene Pätoprstej, ktorá primátora interpelovala vo veci zoznamu stavu žiadostí o zverenie nehnuteľností, o ktoré žiadala MČ Petržalka. V zozname figuruje aj pozemok na Haanovej. „Stav žiadosti – vybavená zamietnutím.“

„Napriek už asi tretej žiadosti mestskej časti o zverenie

pozemku, hlavné mesto neustále hľadá výhovorky, pretože nechce zveriť pozemok Petržalke. Dôvody sú čisto formálne typu, že nepotrebuje zveriť pozemok, keď chcete meniť územný plán a pod. Takéto výhovorky mesta sú absurdné a voči Petržalčanom arogantné, lebo namiesto toho, aby sa vyšlo v ústrety vo veci, kde je mesto napriek prísľubom primátora Valla sedem rokov nečinné, odmietaním zverenia pozemku bráni aj Petržalka, aby naplnila požiadavky petície viac ako 4 500 Petržalčanov. Pokiaľ by primátor Vallo chcel na Haanovej výstavbu, nesprávne by sa v tejto veci inak,“ domnieva sa poslanec Vetrák.

Na jeseň minulého roka odmietol hovorca magistrátu Peter Bubla úvahy, že by mesto zvažovalo výstavbu v tejto lokalite. „V reakcii na predmetnú petíciu hlavné mesto nevyvíja žiadne aktivity smerujúce k výstavbe na tomto pozemku, ani aktuálne nepočíta s touto lokalitou pri príprave projektov nájomného bývania.“

Poslanec Milan Vetrák však požiadal cez infozákon mesto o odpoveď, aký projekt sa na parcele pri Haanovej chystá. Odpoveď nepoteší tých, ktorí na tomto mieste odmietajú

výstavbu. Mesto v nej konštatuje, že 28. októbra 2025 oznámilo mestskej časti ne-súhlasné stanovisko k zvereniu pozemku pri Starohájskej pivárni. „Dôvodom je skutočnosť, že z majetkoprávnej informácie vyplýva, že predmetný pozemok je zarezervovaný pre projekt hlavného mesta SR Bratislavy – Sekciu nájomného bývania,“ citujeme z odpovede mesta. Spresňujú, že lokalita na ulici Haanova je určená pre rozvoj nájomného bývania od roku 2022, nakoľko táto plocha je v územnom pláne hlavného mesta zaregulovaná ako rozvojové územie s funkčným kódom G 101 – „viacpodlažná zástavba obytného územia s prevládajúcou funkciou viacpodlažných bytových domov“. „Predmetná regulácia predurčuje využitie pozemku na tento účel, teda pre zariadenie nešpecifikovaný budúci projekt rozvoja nájomného bývania. Na tento zatiaľ nešpecifikovaný budúci projekt nie sú vyčlenené žiadne zdroje z rozpočtu hlavného mesta, ani iné externé zdroje,“ uvádza sa v odpovedi magistrátu. Znamená to, že tieto pozemky stále zostávajú v hre pre výstavbu nájomného bývania. (in)

foto: Matúš Husár

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzsalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Tony soli

Na Bulíkovej to po prvých mrazoch vyzeralo akoby sa pokazil posypací stroj, soľ bola vo veľkom množstve každé tri metre.

Andrea

(pozn. red. „Ľlo o technickú poruchu stroja, tzv. podávača soli, ktorý sa zasekol. Zamestnanci oddelenia správy verejných priestranstiev si bielu soľ

na snehu nevšimli okamžite, a nadbytočnú soľ pozametali až neskôr po jeho roztopení. li,“ reagovala hovorkyňa Petržalky Mária Halašková.)

AD: Boj o každé jedno parkovacie miesto navyše

Zdravím redakciu. Píšem, pretože nie je fér, že v novinách vidno len články o motoristoch, ktorí chcú viac parkovacích miest a vadia im cyklisti a pod. Ja chodím pešo alebo MHD. Vôbec sa mi nepáči obrovské množstvo áut, zápchy v dopra-

ve spôsobené individuálnou dopravou, pričom v autách väčšinou sedí len jeden človek. Prečo musíme dýchať tie výfukové plyny, nemáme právo na zdravé životné prostredie? Električka do Petržalky nepriniesla zlepšenie, aké sme chceli, teda nielen

presunúť ľudí z autobusu do električky, ale dostať ľudí z áut do MHD. Prečo ministerstvo dopravy, magistrát a miestna časť neprijmú aj nepríjemné opatrenia, aby sa viac využíval aj systém carpooling a podobne?

Miki S.

Kde zmizli?

Vo vnútrobloku na Budatínskej 63-81 bol pred obnovou chodníka ping-pongový stôl a hojdačky. Vrátia sa nám?

Silvia

(pozn. red. „Nový pingpongový stôl bude na jar 2026 umiestnený na malú asfaltovú plochu v tesnej blízkosti detského ihriska,“ informovala Mária Halašková. „Odstránení konštrukciu na závesné hojdačky na pôvod-

ZUBNÁ AMBULANCIA STARÝ HÁJ

Zubný lekár s dlhoročnou praxou v oblasti protetiky a endodontie. Svojich pacientov si váži a ku každému pristupuje individuálne. Dôraz kladie na bezbolestné ošetrenie a ľudský kontakt.

- odborné vyšetrenie a röntgen ZADARMO pre nových pacientov do 31. 1. 2026
- moderná starostlivosť s dôrazom na presnú diagnostiku a bezbolestné ošetrenie
- citlivý prístup, kvalitné materiály a prirodzený estetický výsledok

ZUBNÁ AMBULANCIA STARÝ HÁJ DR. OROSZ MIKLÓS

☎ 0904 041 067
 @ za@staryhaj.sk
 🌐 staryhaj.sk
 📍 Lužná 21, Bratislava

OBJEDNAJTE SA TERAZ

VÝKUP MINCE - BANKOVKY

0902 168 083 www.horinka.sk

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel.: 0902 401 708, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inzerca: 0903 740 773, email: szedlarova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • TLAČ: MAFA s.a., tlačiareň ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18 MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: Red Post, s. r. o. PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Pohľad na Prešporok s tzv. lietajúcim mostom okolo roku 1800.

Vojenské udalosti roku 1805 sa dotkli aj územia dnešnej Petržalky

Druhá polovica roku 1805 sa v Európe niesla v znamení vojenských udalostí, ktoré sa dotkli aj územia dnešnej Petržalky.

Vojna, ktorú napoleonskému Francúzsku vyhlásili štáty tzv. tretej protifrancúzskej koalície, sa rýchlo preniesla na územie Rakúskeho cisárstva. Francúzska armáda prenikla do jeho stredu a 13. novembra bez boja obsadila Viedeň. O dva dni neskôr sa na pravom brehu Dunaja oproti Prešporoku objavil francúzsky prieskumný oddiel husárov, ktorý obsadil lietajúci most. Ten fungoval na princípe kompy a v tom čase bol jediným spojením medzi oboma dunajskými brehmi. Jeden francúzsky dôstojník a dvaja vojaci sa prepravili na mestskú stranu s cieľom zistiť, či sa v Prešporoku nachádzajú vojenské jednotky. V meste, ktorého obrana vzhľadom na nedostatok všetkých druhov vojsk neprichádzala do úvahy, zavládli obavy. Francúzi, ktorí obsadili územie na pravom brehu Dunaja oproti Prešporoku, sa ubytovali v dvoch tamojších hostincoch. Zotrvali tu do 17. novembra, keď sa odtiahol stiahli. V magistrátnom protokole mesta Prešporok je zaznamenané, že árendátor mestského zájazdného hostinca na Mostnej nive Johann Koch poskytol Francúzom,

ktorí boli u neho ubytovaní, 30 zlatých na kúpu fajky a pipasára. Mestská rada mu prostredníctvom magistrátného radcu Josepha v. Sántu vynaloženú sumu preplatila. Situácia v Prešporoku a jeho okolí sa na niekoľko dní upokojila. Dňa 26. novembra sa v miestnych novinách Prešburger Zeitung písalo: „Tešíme sa absolútnemu poriadku

a pokoju a na uhorských hraniciach viac nie je vidieť žiadneho francúzskeho vojaka“. Táto správa sa ale rýchlo ukázala ako predčasná. Už nasledujúci deň sa na pravom brehu Dunaja oproti Prešporoku objavilo 300 francúzskych jazdcov a lietajúci most bol vydaný ich veliteľovi. Večer do Prešporoka cestou od Devinskej Novej Vsi vstúpilo 9 000 mužov III. zboru Grande Armée, ktorému velil jeden z najschopnejších Napoleonových poľných veliteľov, maršal Louis-Nicolas Davout. Napoleon po obsadení Brna

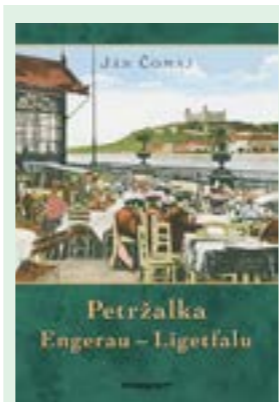
a jeho okolia maršalovi Davoutovi rozkázal zabezpečiť líniu Mikulov – Prešporok pre prípad, že by sa rakúske jednotky pokúsili o obchvat. Francúzi v Prešporoku zotrvali do konca novembra, keď sa na základe Napoleonovho rozkazu urýchlene stiahli, aby sa presunuli k Slavkovu. Dňa 2. decembra sa tam odohrala rozhodujúca bitka, ktorá sa skončila Napoleonovým najslávnejším víťazstvom.

Rakúsky cisár František I. uzatvoril s Napoleonom prímerie, na základe ktorého si

francúzska strana do podpísania mieru vyhradila právo obsadiť veľkú časť územia Rakúskeho cisárstva. Jeho súčasťou bolo aj mesto Prešporok, ktoré v rámci vymedzeného územia ako jediné patrilo k Uhorskému kráľovstvu. Počnúc 11. decembrom Prešporok postupne obsadili dve divízie III. zboru Grande Armée. Podľa niektorých prameňov tu bolo ubytovaných až okolo 18 000 príslušníkov nepriateľskej armády. Pre mesto, ktoré malo v tom čase približne 25 000 obyvateľov, išlo o nesmiernu záťaž. O tom, že v zložitej situácii sa ocitli aj obyvatelia žijúci na pravom brehu Dunaja, svedčí záznam v magistrátnom protokole mesta Prešporok. Uvádza sa tu, že vzhľadom na sťažnosť zo strany mesta sa richtárovi obce Engerau dôrazne ukladá, aby jej obyvateľom čo najprísnejšie zakázal prenikať na ostrovy nachádzajúce sa za Dunajom a brať odtiaľ drevo. Zároveň ich mal poučiť, že ak by museli drevo zabezpečiť pre potreby francúzskeho vojska, ktoré tam vykonáva stráž, treba získať povolenie od magistrátu.

Mierové rokovania boli zakončené podpísaním mierovej zmluvy 27. decembra v Prešporoku, na základe ktorej muselo Rakúsko v prospech Francúzska a jeho spojencov odstúpiť rozsiahle územie a zaplatiť nemalú vojnovú náhradu, v dôsledku čoho sa stalo mocnosťou druhej kategórie.

Mgr. Matej Čapo, PhD.

Fotografia je z knihy Ján Čomaj – Petržalka – Engerau – Ligetfalu z vydavateľstva Marenčin PT, archív P. K.

Začať v januári je omyl. Najlepší mesiac na zmenu je december

Predvianočný zhon, koláče na každom stole, prejedanie a predsavzatie: „v januári začnem“. Podľa výživového a kondičného trénera Tomáša Škamlu z petržalskej posilňovne na Farského ulici však práve december ponúka najväčšiu šancu na reštart. Fitness centrá sú poloprázdné, ľudia menej súťažajú sami so sebou a stačí pár jednoduchých zásad, aby sa január nezačal výčitkami.

Prečo je podľa vás dôležité riešiť stravu a pohyb už v decembri a nečakať až na január, keď sa ľudia cítia „prepchaní“?

Ľudia by sa mali venovať pohybu a zdravej, vyváženej strave celoročne, nielen po sviatkoch, keď zistia, že pribrali. V decembri sú fitness centrá poloprázdné, pretože väčšina si necháva predsavzatie na január. To je ďalší dôvod, prečo začať práve teraz – máte viac priestoru a pokoja.

Ako si môžu ľudia v predvianočnom období udržať aspoň základné stravovacie návyky napriek koláčom a večierkom?

Tu platí základné pravidlo: všetko s mierou. Zemiakový šalát, vyprážaná ryba či koláč nie sú problém – pokiaľ ich nejete na raňajky, obed a večeru týždeň vkuse. Rovnako pri večierkoch – neprejedajte sa a dávajte pozor na alkohol, ktorý skrýva veľa kalórií.

Ktoré jednoduché zásady pomáhajú predísť tomu, aby sme počas sviatkov pribrali viac, než je nevyhnutné?

Stačia dve: neprejedat sa a hýbať sa. Každý deň si doprajte aspoň hodinovú prechádzku, vybehnite na turistiku alebo si zacvičte. Ak udržíte pohyb, nemusíte po sviatkoch riešiť žiadne veľké škody.

Ak má niekto v decembri naozaj málo času, aký typ rýchleho a efektívneho tréningu odporúčate?

Ideálna je kombinácia krátko pohybu a zdravej, vyváženej strave celoročne, nielen po sviatkoch, keď zistia, že pribrali. V decembri sú fitness centrá poloprázdné, pretože väčšina si necháva predsavzatie na január. To je ďalší dôvod, prečo začať práve teraz – máte viac priestoru a pokoja.

dobrot sa vedľa veľmi rýchlo spáliť.

Mali by ľudia udržiavať svoj bežný tréningový plán aj pred sviatkami, alebo ho radšej upraviť?

Najdôležitejšie je znížiť stres. Na začiatku decembra je ho všade veľa a nikomu neprosieva. Tréningový plán je dobré dodržiavať aj cez sviatky – ide o disciplínu a konzistentnosť. Znížiť frekvenciu alebo zaradiť viac oddychu je v poriadku, telo si to zaslúži.

Ako môže pomôcť krátke, 10–15-minútové cvičenie pri udržaní energie a motivácie?

Aj krátky pohyb je lepší ako žiadny. Dôležité je jednoducho vstať z gauča a niečo urobiť. Pravidelný pohyb buduje disciplínu a tá sa premieta aj do stravovania. Vyvážená, pestrá strava a každodenný pohyb z vás urobia energickejšieho a spokojnejšieho človeka.

Aký pohyb odporúčate ľuďom, ktorí sú cez sviatky doma a majú minimum vybavenia?

Prechádzka alebo turistika sú ideálne. Doma si viete zacvičiť aj s vlastnou váhou – existuje množstvo cvikov, ktoré sú náročné aj bez člniek či strojov.

Čo sú najčastejšie chyby v tréningu a stravovaní pred Vianocami?

Opäť – stres a zhony. V tréningu je to vynechávanie tréningov, preťažovanie sa v snahe dohnať zameškané, slabá regenerácia alebo orientácia výlučne na kardio na úkor silového tréningu. V strave je najčastejšia chyba nadmerný príjem nezdravých kalórií, nepravidelné stravovanie a presun veľkého energetického príjmu na večerné hodiny.

Keby ste mali dať tri rýchle tipy, ako prežiť december tak, aby sme sa v januári necítili zle – čo by to bolo?

Neprejedat sa, hýbať sa a stanoviť si reálne novoročné ciele.

(mč)

foto: archív T. Š.

VLASOVÁ KLINIKA

Vlasový odborníci bližšie k vám

Elektroporácia

Trichológia

Nerastú vám vlasy? Vypadávajú? Svrbi Vás pokožka? Máte často mastné vlasy? Trápia Vás lupiny?

Rezervujte si termín a spolu nájdeme riešenie.

TELEFÓNNE ČÍSLO
+421 945 504 215

OTVÁRACIA DOBA

Pondelok: 9:00 - 20:00
Utorok: 9:00 - 20:00
Streda: 9:00 - 19:00
Štvrtok: 9:00 - 19:00
Piatok: 9:00 - 20:00

POBOČKA

Bratislava - Petržalka
Bosákova 5B

Rezervujte si termín

REVOLÚCIA SA ZAČALA

NOVÝ CITROËN C3

UŽ OD
14 490 €

BENZÍN AJ ELEKTRICKÝ

CITROËN partner TotalEnergies

Uvedená cena je s DPH, pre verziu YOU. PureTech 100 S&S BVM6 po odpočítaní bonusu Citroën Privilege od CITROËN FINANCIAL SERVICES. Mix spotreba a emisie CO₂ podľa WLTP: 5,6 l/100 km a 126 - 127 g/km. Viac na www.citroen.sk

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka

Karel Čapek	ženské meno	1. časť tajničky	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	ženské meno	skr. Amatérskej atletickej asociácie	EČV Trnava	spojár ob-sluhujúci rádiovú stanicu	vhodne	2. časť tajničky	Pomôcky: leviatany, osmia, alália, Novof	cestuj lietadlom	skratka pre iteretur	navršal niečo vo veľkom množstve	omámili alkoholom	kto pracuje pri vý-robe lodí	4. časť tajničky	dcéra krá-ľa Euryta	
typ ruského lietadla (Antonov)			trúbením upozorni zábery vrtákom							trochu si upil (hovor.)								
morské obludy v žid. mytológii										etapovite skr. autor-ského osvedčenia								
búrliavá (kniž.)							veľmi zbit (hovor.) vyťahovať meč					vnímal zrakom rozdrôbovať						
Ester (dom.)					tlačilo, tiskalo kuť						ženské meno vyžarovať teplo							
pery (bás.)				skrine (zastar.) skutok (kniž.)						šľahajú, vyšľahujú preriová šelma						5. časť tajničky	tábor pod holým nebom	
na tomto mieste			chvíľami stoná obec na Slovensku											otrok (kniž.) odsekalo				
oteckovia (hovor.)								odovzdá- valo hlas policajt (slang.)								buď živý pučali (kniž.)		
Pomôcky: drív, talmi, arza, poľa, Tai, halma	začať žialil, smútil (kniž.)						uchopiť, lapiť nie (z lat.)						tenisový úder úžitok, prospech					
vypínať, dvíhať do výšky (zried.)						obec na Slovensku obranne opevnenie							rieka na Slovensku okrem iného (skr.)					
Emanuel (dom.)					lietanie (kniž.) kopianím obrob							osúšik (zried.) nepozvane						
značka pre stone				muž bez sexuálnych skúseností model						druh nerastu obraňuje sa							vývinová chyba reči	
stával sa krotkým							šľahá, švihá štát v sever. Afrike						hra na šachovnici úhor, po nemecky					
neoslovujem záme-nom vy							zdvih nohy pri tanci bežár (hovor.)						nalieval číselná lotéria					
skratka pre ibidem			postupne napchalo zdrapíme (expr.)													citoslouve radosti zn. pre kilolúmen		
horská osada				prirovnalo kto robí korektúry												základ lodnej kostry znižený tón a		
Pomôcky: Kačanov, niobit, palánok, lola	postupne ubudne	EČV Dol. Kubína grécke písmeno			kofeín, po česky energia							nepravé zlato						
ústami, ústne (lek.)							zakaľujte rímske číslo 51						samotár-ska divá včela					
popáľilo horúcou parou								EČV Košic hrešiť, zlorečiť										
maili úspech (kniž.)							akýsi (bás.) ostrov v Indonézii											
Sabína (dom.)						cudzopas-ný hmyz skratka tabulátora												
unikanie popoľčeka do ovzdu-šia					čínske jazero EČV Topoľčian				značka pre stat-siemens	skratka pre a iné								
pomotala sa																		
3. časť tajničky																		

Pošlite do 31.12. 2025 znenie tajničky z krížovky na sutaz@banoviny.sk a vyhrajte knihu **Zeleninová záhrada: Jednoducho a ľahko!** Dopestujte si zdravú a lahodnú zeleninu vo svojej záhrade. Dozviete sa všetko dôležité o pestovaní približne 50 druhov plodovej, listovej, hlúbavej, koreňovej a cibulovej zeleniny i strukovín. Kniha predstavuje aj raritné staré odrody a divú zeleninu, ktorú možno nepoznáte, ale poľahky ju môžete začleniť do svojej záhrady. Knihu zakúpite na bux.sk Štatút súťaže nájdete na banoviny.sk.

